

Valtiovarainministeriö

Lausuntopyyntö VM162:00/2011

Lausunto kuntarakennelakiluonnoksesta

Huittisten kaupunginvaltuusto on antanut asiasta 4.3.2013 seuraavan lausunnon:

Yleistä

Huittisten kaupunki suhtautuu lähtökohtaisesti myönteisesti kuntarakenneuudistukseen ja pitää uudistuksen tavoitetta vahvoihin peruskuntiin pohjautuvasta elinvoimaisesta kuntarakenteesta oikeansuuntaisena. Korostamme kuntarakenneuudistuksen tavoitteista erityisesti pyrkimystä turvata yhdenmukaiset kunnalliset palvelut koko maassa riittävän lähellä asiakasta ja yhdyskuntarakenteellisesti ehjien kokonaisuuksien muodostamista. Toteamme kuitenkin, että tällä heikosti kuntia velvoittavalla kuntarakennelakiluonnoksella on vaikea toteuttaa vahvoihin peruskuntiin pohjautuvaa kuntarakennetta. Sen sijaan erityisesti sosiaali- ja terveydenhuollon palvelurakennetyöryhmän loppuraportissa ja sosiaali- ja terveystieteellisessä ministerityöryhmässä esitetyt linjaukset ovat omiaan edelleen monimutkaistamaan ja hajauttamaan varsinkin terveydenhuollon palvelujärjestelmiä. Hallitusohjelman tavoite kahden tason rakenteesta ei esitetyillä linjauksilla toteudu.

Kuntarakennelain lisäksi valmistelussa ovat kuntalain uudistaminen, valtionosuusuudistus sekä sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislaki. Uudistettujen lakikokonaisuuksien on määrä tulla voimaan vuonna 2015. Lisäksi on valmisteilla kuntien tehtävien kartoitus. Pidämme näin merkittävien uudistamishankkeiden läpiviemistä esitetyillä aikataululla erittäin haastavana ja vaikeasti hallittavana, mutta tavoiteltavana.

Selvitysvelvollisuudesta, selvityspenusteista (ml. poikkeuspeneusteista) ja selvitysvelvollisuuden sisällöstä

Huittisten kaupunki pitää oikeana lakiluonnoksen asettamaa velvoitetta yhdistymisselvityksiin osallistumisesta ja yhdistymissuunnitelman tekemisestä. Tällöin tulee kartoitettua mahdollisuudet kuntien

välisen yhteistyön kehittämiseen, vaikka valmiuksia kuntaliitoksiin ei syntyisikään.

Palveluiden edellyttämää väestöpohjavaatimusta perustellaan lausuntopyynnössä seuraavasti: "Selvitysalueella tulisi olla erityisesti sosiaali- ja terveydenhuollon oman palvelutuotannon, matalan kynnyksen palvelujen ja lähipalvelujen kannalta vähintään noin 20.000 asukasta." Jotta tämä kirjaus kannustaisi kuntia saavuttamaan mainitun väestöpohjan, on noin 20.000 asukkaan väestöpohjan saavuttaneelle kunnalle myös annettava uudistuksessa toimivaltaa järjestää asukkaille nämä tärkeät peruspalvelut.

Työpaikkaomavaraisuus-, työssäkäynti- ja yhdyskuntarakennekriteerit ovat tarkoituksenmukaisia kuntaliitosten ohjaamisessa toiminnallisesti järkevään suuntaan.

Esityksen sisältämistä määräajoista ja menettelyistä

Huittisten kaupunki pitää lakiluonnoksessa esitettyjä määräaikoja erittäin tiukkoina mutta perusteltuina kuntaliitosten toimeenpanon näkökulmasta.

Valtioneuvoston toimivalta päättää kuntajaon muuttamisesta

Huittisten kaupungilla ei ole huomautettavaa valtioneuvoston toimivaltaa koskeviin säännösesityksiin.

Yhdistymisavustuksen ehdoista ja määrästä

Huittisten kaupunki pitää oikeana sitä, että yhdistymisavustuksia kohdennetaan välttämättömiin kuntien yhdistymisen kustannuksiin sekä uuden kunnan palvelujärjestelmää, palvelujen tuottavuutta ja taloutta kehittäviin ratkaisuihin.

Yhdistymisavustuksen perusosan määrän korottamista on syytä harkita yhdistymisestä johtuvien pakollisten meno- ja resurssilisäysten vuoksi.

Sosiaali- ja terveydenhuollon tehtävien turvaamisesta sosiaali- ja terveydenhuollon palvelurakennetta koskevien linjausten mukaisesti

Sosiaali- ja terveydenhuollon palvelurakennetyöryhmän loppuraportissa esitetty tavoite kaksitasoisesta integroidusta sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämiskäytännöistä on kannatettava. Terveydenhuollon perus- ja erikoistason sekä terveydenhuollon ja sosiaalitoimen integrointi edesauttaa oikeaa hoidon porrastusta ja vähentää palvelutarjonnan päällekkäisyyksiä. Mutta mainitussa loppuraportissa esitetyllä mallilla ei näihin hyviin tavoitteisiin päästä. Palvelutasoja on tu-

lossa useita: noin 20.000 – 50.000 asukkaan peruskunnat, 50.000 – 100.000 asukkaan peruskunnat tai sote-alueet, tätä isommat peruskunnat tai sote-alueet ja huipulla eritysvastuualueet. Uudistus olisi heikennys nykyiseen palvelurakenteeseen. Esitetty rakennemalli, joka sallisi nykyisten sairaanhoitopiirien pilkkomisen useammaksi erikoissairaanhoidon järjestäväksi alueeksi, edesauttaisi resurssien päällekkäistä käyttöä, ja johtaisi alueiden väliseen kilpavarusteluun ja lopulta potilasturvallisuuden heikentymiseen. On välttämätöntä, että sote-alueille tulee riittävä väestöpohja, joka turvaa korkeatasoisen päivystyssairaalan toiminnan ja kehittämisen. Loppuraportissa esitetty väestöpohjavaatimus ei tähän riitä. Mikäli sosiaali- ja terveydenhuollon uudistamisessa ei pystytä tässä aikataulussa luomaan palvelurakennetta parantavia linjauksia, on uudistuksen valmistelulle syytä antaa lisää aikaa.

Huittisissa 6. päivänä maaliskuuta 2013

HUITTISTEN KAUPUNGINHALLITUS

Jyrki Peltomaa
kaupunginjohtaja

Katariina Koivisto
hallintojohtaja